

Звіт
про роботу комунального закладу Сумської обласної ради – обласного
центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю
про роботу закладу у 2022/2023 навчальному році

Керуючись Законами України «Про освіту», «Про позашкільну освіту» педагогічний колектив комунального закладу Сумської обласної ради – обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю у 2022/2023 навчальному році спрямовував діяльність на створення умов для творчого, інтелектуального, фізичного, соціокультурного розвитку вихованців, формування в них громадянсько-патріотичної самосвідомості.

Зміст освітньої, організаційно-масової, методичної роботи педагогічного колективу визначається Положенням про позашкільний навчальний заклад, Стратегією розвитку закладу на 2021 – 2025 роки, Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти в закладі, освітньою програмою, що містить комплекс освітніх компонентів, спланованих та організованих закладом для набуття вихованцями профільних компетентностей, навчальними програмами з позашкільної освіти.

Структура закладу відповідає соціально-освітнім запитам вихованців та їх батьків щодо здобуття позашкільної освіти і забезпечує ранній творчий розвиток дітей; художньо-естетичну, екскурсійно-краєзнавчу, спортивно-туристську, еколого-натуралістичну, науково-технічну, пошуково-дослідницьку, оздоровчу, дозвілльєву діяльність.

Робота всіх структурних підрозділів закладу під час воєнного часу була і є планомірною і системною. Основними напрямками роботи закладу було забезпечення умов для надання освітніх послуг дітям та учнівській молоді, психолого-педагогічна підтримка учасників освітнього процесу; створення безпечного освітнього середовища, формування регіонального позашкільного освітнього простору.

За звітний період було організовано роботу 287 гуртків за напрямками позашкільної освіти, у яких навчалося 3953 вихованці, а саме: за художньо-естетичним (41 гурток, 14,3% від їх загальної кількості), еколого-натуралістичним (34 гуртки, 11,8 %), науково-технічним (39 гуртків, 12,0 %), дослідницько-експериментальним (45 гуртків, 15,6 %), туристсько-краєзнавчим (34 гуртки, 11,8%), фізкультурно-спортивним (32 гуртки, 11,0 %), гуманітарним (54 гуртки, 18,8%), соціально-реабілітаційним (7 гуртків, 2,4%), оздоровчим (5 гуртків, 1,7 %). Кількість гуртків за навчальними рівнями: початковий – 79 (27,5%); основний – 160 (55,7%); вищий – 48 (16,7%). На кінець навчального року у закладі працювало 271 гурток, у них навчалося 3886 вихованців. До занять у гуртках і творчих об'єднань було залучено 34 дітини з числа внутрішньопереміщених осіб.

Для забезпечення доступності позашкільної освіти роботу гуртків закладу було організовано на базі закладів загальної середньої освіти Сумської, Конотопської, Охтирської, Глухівської міських рад.

У зв'язку з упровадженням воєнного стану, ураховуючи безпекову ситуацію в місті Суми, регіоні в цілому, освітній процес у гуртках і творчих об'єднаннях закладу здійснювався за очною, змішаною та дистанційною формами.

Для організації освітнього процесу використовувалися платформи для дистанційного навчання: Microsoft Teams, Zoom, Google Classroom, ClassTime, Moodle, ClassDojo, Edmodo, тощо. Під час роботи з вихованцями, запроваджувалися інформаційно-комунікативні технології, ігрові технології (інтерактивні, онлайн-ігри, що створені за допомогою сервісу LearningApps.org тощо). Під час планових та аварійних відключень електроенергії, нестабільності інтернету та мобільного зв'язку заняття проводилися в асинхронному режимі.

З метою формування у вихованців національної свідомості, практичних навичок з науково-дослідницької діяльності, поглиблення знань з базових дисциплін, удосконалення лідерських якостей було забезпечено діяльність Сумського територіального відділення Малої академії наук, обласних профільних шкіл: фізико-математичної, історичної «Нова генерація», флористики та фітодизайну, народних ремесел, «Лідер», журналістики, туризму, виховників джур, Центру розвитку та професійного самовизначення дитини «Д.І.М.».

З серпня 2022/2023 н.р. у структурі закладу функціонує центр національно-патріотичного виховання, напрямами роботи якого є: історико-культурний (історичний дебати, кіно-фести, українські вечорниці, етно-дискотеки); військово-прикладний (заняття з домедичної підготовки, самовиживання в екстремальних умовах, квести, симуляційні ігри); соціально-громадський (пластові гуртки, тренінги особистого зростання).

З метою проведення ранньої діагностики вихованців дошкільного і молодшого шкільного віку щодо вибору ними напрямку подальшої навчально-творчої діяльності продовжено роботу шкіл раннього розвитку дитини «Світлячок», «Сонечко», «Кіндерклуб», та започатковано школу фізичного та спортивного розвитку «Переможці».

Освітній процес у гуртках і творчих об'єднаннях було організовано за 128 навчальними програмами: 41 (32 %) програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України та 87 (68 %) програмами, розробленими педагогами закладу. За звітний період керівниками гуртків, методистами Центру розроблено 10 навчальних програм, 7 програм було удосконалено й перезатверджено у зв'язку з закінченням терміну їх дії.

Контроль за засвоєнням вихованцями програмних знань і вмінь здійснювався під час підсумкових занять і заходів, що проводилися з урахуванням безпекової ситуації у форматі змагань, вікторин, концертів, майстер-класів, виставок тощо.

У 2022/2023 навчальному році свідоцтва про позашкільну освіту отримали 114 вихованців закладу.

Організаційно-масова робота

В умовах повномасштабної війни, яку розв'язала російська федерація проти України, особливу увагу педагоги закладу зосереджують на національно-патріотичному вихованні дітей та учнівської молоді, зокрема на найбільш актуальних його складових: громадянсько-патріотичному, духовно-моральному, військово-патріотичному, екологічному вихованні.

Створенню умов для творчого саморозвитку та самореалізації здобувачів освіти сприяла організація роботи за завданнями обласних соціально-освітніх проєктів «Кровна родина», «Пам'ятаємо минуле – зберігаємо майбутнє», «Голос крові: ми – Українці!», конкурсу соціально-освітніх проєктів «Діти розбудовують громаду».

Упродовж року в заходах у межах проєктів взяли участь близько 2 тисяч педагогів, вихованців закладу, їх батьки, що сприяло посиленню виховного потенціалу родини, формуванню партнерських відносин між педагогами, батьками, державними і громадськими інститутами щодо виховання дітей та учнівської молоді.

Учасники проєктів вивчали родинні традиційні свята, обряди, ремесла, творчість, ігри та забави; популяризували кращі практики реалізації учнівських ініціатив, патріотичних, природоохоронних, добродійних справ у громадах. Вони долучалися до виставкової діяльності, брали участь у заходах з нагоди Дня Батька, Дня Матері, Дня сім'ї, Дня вишиванки, Дня захисників і захисниць України тощо. У межах проєктів було проведено конкурс сімейних гербів «Я. Родина. Україна», краєзнавчу експедицію «З родини йде життя людини», фестиваль родинних старожитностей «Мамина вишиванка», фестиваль проєктів ландшафтного дизайну «Квіти моєї родини», фестиваль «МАНівська родина», конкурс малюнків «Українська родина – міцна і єдина», конкурс фото- та відеоробіт «Сімейне захоплення». Учасники проєктів організовували акції благодійності й милосердя; реалізовували волонтерські ініціативи учнівської молоді.

Характерною складовою всіх заходів, що відбувалися у межах проєктів, є активне впровадження інтерактивних ігрових методик, новітніх інформаційно-комунікативних технологій, залучення батьківської громадськості.

Так, у 2022/2023 навчальному році в закладі було започатковано соціально-освітній проєкт «Хаб креативних заходів, подієвої взаємодії та відкритого діалогу». Хаб став територією розвитку й самореалізації для дітей та учнівської молоді, зокрема внутрішньо переміщених осіб; осіб, які потрапили в складні життєві обставини; дітей, працівників критичної інфраструктури, військовослужбовців. Діти долучилися до участі у дозвіллевих, пізнавальних заходах, екскурсійних програмах, туристсько-спортивних змаганнях, заняттях з арт-терапії, STEAM-квестах. Організовувалися заходи сімейного відпочинку: екскурсії, еко-пікніки з вивченням традицій українців. Усього до активностей у межах Хабу було залучено близько 200 дітей.

З метою вдосконалення вмінь і навичок вихованців гуртків фізкультурно-спортивного відділу було організовано низку заходів, спрямованих на формування навичок здорового способу життя, зокрема: онлайн-змагання з Інтернет-Трейл-орієнтування «Парк-тури», змагання зі спортивного орієнтування; Кубок Центру та Першість Центру з туризму; спортивно-розважальні програми «Весняний турнір», «Valeo!» – бути здоровим», «Сильна родина – непереможна країна» тощо.

Вихованці гуртків еколого-натуралістичного напрямку долучилися до участі у обласному марафоні екологічних активностей «Екожиття – наше майбуття», що був започаткований у 2022 році. У межах марафону здобувачі освіти взяли участь у різноманітних STEM-орієнтованих активностях.

Дитячі творчі колективи відділу естетичного виховання є активними учасниками соціально важливих проєктів, а саме акцій «Засвітіть!», «Запали свічку пам'яті», «Подякуй військовим», «Разом до Перемоги», «Танцюй під українську» онлайн-челенджі відеопривітань до Дня позашкільника Сумщини, Дня Збройних сил України, мистецького проєкту «Діти України вірять в ЗСУ», ART-колажі до Дня Збройних сил України, відеопроєкті «Привітання Святого Миколая», челенджах #ДИСТАНЦІЙНИЙТИМБЛДІНГ, «Вірю в ЗСУ» тощо.

У закладі працюють 3 дитячі творчі колективи, що мають звання «Зразковий» і 5 – «Народний».

Вихованці народної студії образотворчого мистецтва «Світ фарб» ілюстрували книгу «Відкритий світ», створили ілюстрації до збірки переможців обласного літературного конкурсу «Орфей 2022», підготували звітну виставку «Сьогодні».

Гуртківці соціально-реабілітаційного відділу стали переможцями обласних конкурсних заходів «Український сувенір», «Чарівні барви Сумщини», «Перлини нашої душі», виставки-конкурсу образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва «Знай і люби свій край», а також заходів всеукраїнського рівня: конкурсах «Український орнамент Перемоги», «Великодні писанки», «Український сувенір», «Велика родина – моя Україна», «Чарівний світ українського мистецтва», проєктах «Хай в серці кожної дитини живе любов до України», «З Україною в серці» тощо.

Для вихованців гуртків науково-технічного відділу було проведено масові заходи: міні-змагання з робототехніки: «Робото-батл», «Кегельринг», «Сумо»; web-квест «В пошуках скарбів»; «День Безпечного Інтернету BrainStorming «Як не заблукати в мережі» та інші. За результатами участі в обласних і всеукраїнських змаганнях вони здобули 18 призових місць.

Вихованці гуртків дослідницько-експериментального відділу стали активними учасниками волонтерської акції «Тобі, український солдате!» заходів з нагоди Дня гідності та Свободи, Дня Незалежності, Дня Конституції України, Дня науки тощо.

За результатами III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН у 2023 році із 24 вихованців закладу, учасників конкурсу, переможцями стали 20 осіб (83%), з них переможцями і призерами III етапу стали 7 осіб.

Результативною була участь вихованців у GENIUS Olympiad Ukraine 2023: 38 гуртківців відзначені нагородами різного гатунку, а Сумський обласний центр позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю отримав нагороди «Найкраща регіональна мережа «GENIUS Olympiad Ukraine 2023» та «Найкращий регіональний центр GENIUS Olympiad Ukraine 2023».

Педагоги та вихованці туристсько-краєзнавчого відділу були активними учасниками обласних масових заходів: соціально-освітнього проєкту «Зберігаємо історію – творимо майбутнє», просвітницько-краєзнавчої акції «Мій рідний край», краєзнавчої експедиції учнівської молоді «З родини йде життя людини», краєзнавчої конференції «У світі краєзнавчих відкриттів», історико-краєзнавчій конференції учнівської молоді «Історична пам'ять в умовах сучасної війни».

Вони стали активними учасниками обласних етапів всеукраїнських конкурсних заходів: екскурсивних музеїв закладів освіти «Край, в якому я живу»,

експедиції учнівської молоді «Моя Батьківщина – Україна», краєзнавчої акції учнівської молоді «Україна пам'ятає і Світ не забуде».

Педагоги відділу, що опікуються діяльністю Центру національно-патріотичного виховання, є координаторами проведення заходів за завданнями Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). У 2022/2023 навчальному році в межах гри було проведено обласні етапи гри «Сокіл» («Джура») для старшої (10 роїв), та середньої вікової груп (6 роїв), I (регіональний) етап Всеукраїнського заочного конкурсу звітів про роботу роїв Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

З метою самоперевірки знань дітей та учнівської молоді щодо історії Сумщини до Дня Героїв було проведено гру «Історичні Постаті Сумщини», до якої долучилося 416 учасників, а до Дня Конституції України – обласну онлайн гру «Оберіг нашої державності» (128 учасників).

Роботу зразкового музею туризму і краєзнавства було спрямовано на формування національно-патріотичної свідомості вихованців. У музеї було підготовлено експозицію «Війна за свій шлях», що висвітлює події повномасштабного вторгнення росії в Україну, проводилися зустрічі з військовослужбовцями Збройних сил України, аукціон дитячих робіт (збір коштів на ЗСУ), акція «Ангели пам'яті» тощо. Екскурсійними програмами в музеї було охоплено близько 1000 осіб.

Педагоги закладу здійснювали координацію діяльності обласної ради старшокласників. Результатом підтримки учнівських волонтерських ініціатив стало проведення обласних благочинних акцій «Добрий вчинок», «Патріотична хвиля», оберіг для воїна.

Представники ради старшокласників стали учасниками обласного конкурсу соціально-освітніх проєктів «Діти розбудовують громаду», III Всеукраїнського творчого фестивалю до Дня Європи «Єврофест», Всеукраїнського форуму до Дня захисту дітей «Ми діти сильної країни – України!», Всеукраїнської конференції з нагоди Дня екологічних знань.

Педагоги закладу здійснювали керівництво, координацію проведення обласних етапів конкурсних заходів, підбивали їх підсумки, узагальнювали й аналізували результативність участі у заходах вихованців і педагогів закладів освіти області.

За звітний період заплановані заходи, обласного рівня 114 заходів були проведені. Їх учасниками стали 12676 вихованців, учнів закладів позашкільної, загальної середньої освіти області.

Реалізацію освітніх, виховних завдань педагогічний колектив закладу здійснював у партнерстві з Департаментом екології та природних ресурсів, управлінням молоді та спорту, культури і туризму Сумської обласної державної адміністрації, закладами вищої освіти, національними природними парками Сумської області, обласним центром служби крові, музейними закладами, обласними осередками національних спілок України: майстрів народного мистецтва, журналістів, письменників, краєзнавців, обласним територіальним центром комплектування та соціального партнерства, громадськими організаціями та фондами.

Робота з педагогічними кадрами

Навчально-творчу, організаційно-масову, методичну роботу у закладі забезпечувало 135 педагогів: 113 осіб – основні працівники, 22 – сумісники. Методичний супровід освітнього процесу здійснювали 23 методисти, з яких 13 осіб мають вищу категорію, 3 – першу, 4 – другу; 9 педагогів мають звання «керівник гуртка-методист», 2 педагоги – «Майстер спорту», 1 – «Майстер спорту міжнародного класу», 1 – «Народний майстер», 15 педагогічних працівників мають науковий ступінь кандидата наук (6 осіб – основні працівники, 9 – сумісники), 1 педагогічний працівник має ступінь доктора філософії.

Освіта і рівень професійної підготовки педагогічних працівників відповідають вимогам чинного законодавства: 98 педагогічних працівників мають вищу освіту, 8 – базову вищу освіту; 7 – незакінчену вищу освіту.

Трудові відносини за звітний період здійснювалися згідно з Законом України від 15.03.2022 №2136-IX «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану».

Відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 06.03.2022 №1/3371-22 «Про організацію освітнього процесу» педагоги закладу крім виконання функцій щодо організації освітнього процесу за дистанційною, змішаною формами навчання, виконували завдання, що визначалися обласною військовою адміністрацією, займалися благодійною, волонтерською діяльністю.

Одним із актуальних освітніх завдань діяльності педагогічного колективу у 2022/2023 навчальному році було формування у вихованців STEAM-компетентностей; надання практично важливих знань і навичок, необхідних для подальшого життя людини у техносфері, глибокого розуміння екології і природи, виховання активної громадянської позиції. З цією метою у 2022/2023 н.р. було започатковано роботу обласної STEM-школи для педагогів закладів позашкільної освіти, що проходила в дистанційному форматі. Відповідно до програми школи було проведено теоретичний (жовтень 2022 р.), практичний (лютий 2023 р.) і підсумковий (травень 2023 р.) модулі Слухачі школи ознайомилися з тематичними теоретичними матеріалами, виконали практичне завдання, реалізовували екологічні STEM-активності. Результатом діяльності стало укладання електронного кейсу теоретичних матеріалів й авторських інтерактивних освітніх продуктів. Платформу для проведення школи було організовано на офіційному сайті Сумського ОЦПО та РТМ.

Слухачами школи протягом 2022/2023 н.р. стало понад 140 педагогів (56 осіб – педагоги ОЦПО та РТМ), 85 з яких успішно пройшли всі етапи навчання та отримали сертифікати з підтвердженням годин підвищення кваліфікації.

Про результативність навчання в STEM-школі свідчить активна участь педагогів у обласному фестивалі STEM-ідей «ЕКОактивна STEM-весна позашкільна» (квітень 2023 р.). Також, педагоги закладу взяли участь в обласному конкурсі STEM-розробок. За підсумками автори конкурсних робіт – Перетяцько К. Б., Гончарова К. О., Савченко С. О., Статівка Є.М. посіли I місце.

З метою вдосконалення професійної майстерності педагогів, презентації кращого досвіду роботи гуртків і творчих об'єднань педагогічні працівники

закладу долучалися до участі в конкурсних методико-педагогічних заходах. Педагоги закладу стали переможцями Всеукраїнської виставки видавничої продукції з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку. Марченко Ю.В. стала призером Всеукраїнського конкурсу «Цікава школа» у номінації «Нетрадиційне заняття».

До участі у III етапі Всеукраїнського конкурсу «Джерело творчості» у номінації «Керівник гуртка – 2022» у 2023 році були направлені матеріали Гаєвої Л.В. та Мараховської З.А., які стали переможцями II етапу за науково-технічним і туристсько-краєзнавчим напрямами відповідно.

Педагогами закладу за звітний період було підготовлено й видано інтерактивний посібник Навчальний практикум «Sciense start», інформаційно-методичний збірник «Позашкільна освіта Сумщина: регіональний аспект».

Кращий педагогічний досвід було презентовано також під час обласних і всеукраїнських методико-педагогічних заходів, курсів підвищення кваліфікації, науково-практичних конференцій. У останніх за звітний період взяли участь 67 педагогів закладу.

Педагогічні працівники здійснювали системну самоосвітню діяльність, про що свідчить постійне оновлення репозитарію, педагогічних Е-портфоліо.

З метою здійснення методичного супроводу освітнього процесу в гуртках і творчих об'єднаннях, удосконалення системи науково-методичної роботи на основі інноваційних технологій навчання, програмно-методичного забезпечення для методистів, керівників гуртків закладу було організовано роботу методико-педагогічного практикуму, під час якого розглядалися актуальні питання щодо організації освітнього процесу в умовах дистанційного, змішаного навчання, національно-патріотичного, громадянського виховання; упровадження в освітній процес інтерактивних форм роботи, технологій STEM-освіти. Також у II півріччі було започатковано роботу мовного практикуму.

Для забезпечення методичного супроводу, організації освітньої, інформаційно-методичної діяльності педагогів здійснено профільне закріплення методистів за керівниками гуртків. Це сприяло вдосконаленню програмно-методичного, дидактичного забезпечення освітнього процесу в гуртках і творчих об'єднаннях.

Для підвищення професійної компетентності педагогів закладу, обміну досвідом роботи, поширення кращого педагогічного досвіду в лютому 2023 року було проведено Тиждень педагогічної майстерності, у межах якого організовано презентації на онлайн-платформі Microsoft Teams Е-портфоліо педагогів, які атестувалися (посилання на Google-сайти педагогів), взаємовідвідування занять, масових заходів, роботу методико-педагогічних платформи «Панорама ідей».

З метою забезпечення доступності дітей, батьків, педагогів до навчальних і методичних матеріалів, висвітлення нових методичних ідей та цікавих педагогічних практик продовжено роботу онлайн хабу позашкільної освіти Сумщини «Україна – це ми». Віртуальна платформа містить освітні розділи: «З Україною в серці», «STEAM-UA», «Рух – це життя», цільову сторінку для батьків та два методичні розділи для педагогів («Освітні ресурси», «Вебінари»). Розділи для дітей класифікуються відповідно до їх віку («5+», «10+», «15+», «Для всіх») та

включають різнопланові активності, ініціативи, інтерактивні завдання, майстер-класи за різними напрямками і профілями позашкільної освіти. Для батьків розміщено корисні поради щодо підтримки дітей, збереження їх фізичного і психічного здоров'я, створення сприятливої атмосфери для їхньої повноцінної освіти й розвитку в повсякденному житті, під час навчання. Станом на 01.06.2023 року на платформі хабу розміщено близько 400 матеріалів, серед яких: анотації та посилання на авторські цифрові навчальні матеріали (інтерактивні завдання, ігри, тести, квізи, інтерактивні плакати та буклети, ін.), корисні медіаресурси (сайти, відео, освітні платформи, ін.), відеозаписи обласних педагогічних практикумів зі STEM-освіти тощо.

З метою вдосконалення професійних компетентностей педагогів закладів позашкільної освіти проведено: 11 засідань обласних профільних методичних об'єднань, 9 семінарів-практикумів, 10 засідань творчих груп для педагогів за різними напрямками позашкільної освіти. Із-за упровадження воєнного стану близько 90% заходів було проведено онлайн.

У грудні 2022 року було проведено обласний форум педагогічних працівників закладів позашкільної освіти «Національно-патріотичне виховання дітей та учнівської молоді: кроссекторальне партнерство». У березні 2023 року педагоги-позашкільники взяли участь у обласному форумі освітян «Освіта. Рік незламності. Крокуємо до перемоги.» Під час заходів було презентовано кращий досвід щодо національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді, окреслено вектори розвитку позашкільної освіти в області.

Колегіальним постійно діючим органом управління в закладі є педагогічна рада, під час засідань якої розглядалися питання щодо організації освітнього процесу, масової та методичної роботи; обговорювалися і рекомендувалися до затвердження плани роботи закладу, його структура, положення про відповідні напрями діяльності; приймалися рішення щодо формування внутрішньої системи якості освіти, вдосконалення професійної діяльності педагогічних працівників, співпраці із батьками вихованців. За звітний період було проведено 4 засідання педагогічної ради.

Атестація педагогічних працівників закладу у 2022/2023 навчальному році здійснювалася відповідно до Закону України «Про позашкільну освіту», Типового положення про атестацію педагогічних працівників України, затвердженого наказом МОНУ від 06.10.10 р. № 930 зі змінами та доповненнями, затвердженими наказом МОНМСУ від 20.12.11 р. № 1473, наказом МОНУ від 08.08.13 р. № 1135.

У 2022/2023 навчальному році згідно з рішенням атестаційної комісії I та III рівнів було проатестовано 44 педагогічні працівники Центру. Із них: 1 педагог - з присвоєнням кваліфікаційної категорії «спеціаліст другої категорії»; 1 – з підтвердженням раніше присвоєної кваліфікаційної категорії «спеціаліст першої категорії»; 1 – з присвоєнням кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії»; 6 – з підтвердженням раніше присвоєної кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії»; 2 – з підтвердженням раніше присвоєного педагогічного звання «керівник гуртка-методист»; 1 – з присвоєнням педагогічного звання «керівник гуртка-методист».

38 педагогічних працівників проатестовано за посадою керівник гуртка із встановленням 12-го тарифного розряду, 1 – із встановленням 11-го тарифного розряду. За наслідками атестації 12-й тарифний розряд було встановлено культурорганізатору, 9-й тарифний розряд – бібліотекарю.

Відповідно до Положення про атестацію педагогічних працівників у 2022/2023 навчальному році 48 педагогічних працівників пройшли курсову перепідготовку на базі Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

За сумлінну працю 27 педагогів Центру були відзначені грамотами профільних національних, державних центрів (НЕНЦУМ, УДЦПО, НЦ «МАНУ», УДЦТКУМ), грамотами Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації.

Психологічний супровід освітнього процесу

Основними видами психологічного супроводу освітнього процесу були психодіагностична, корекційно-розвивальна та консультативно-просвітницька діяльність.

Психодіагностичною роботою було охоплено 598 осіб (індивідуальною 28 особи, груповою (соціально-психологічними дослідженнями) 570 осіб).

Соціально-психологічні дослідження серед вихованців проводилися з метою виявлення дітей «групи ризику», визначення рівня соціально-психологічної адаптації, рівня тривожності, оцінки безпеки освітнього середовища в гуртках і творчих об'єднаннях, готовності дітей дошкільного віку до навчання у школі.

За психологічною допомогою звернулося 89 осіб, з них 40 батьків, 22 вихованці, 11 педпрацівників, 6 представників громадської організації.

Груповим консультуванням було охоплено 210 осіб (112 вихованців, 40 педагогів, 58 батьків).

Тематика звернень у 2022/23 н.р., на відміну звернень попередніх років стосувалася збереження і зміцнення психічного і психологічного здоров'я дітей. Значно зросла кількість запитів щодо розвитку стресостійкості дітей. Зросла й кількість вихованців, які переймалися питаннями взаємодії у системі «батьки - діти».

Корекційно-відновлювальною та розвивальною роботою було охоплено 66 вихованців.

Одним із пріоритетних напрямів діяльності практичного психолога упродовж останніх років залишається консультативно-просвітницька робота, це зумовлюється специфікою діяльності ОЦПО та РТМ, необхідністю і важливістю популяризації психологічних знань серед дітей і підлітків, членів педагогічного колективу, батьків і представників громадськості.

Упродовж 2022/2023 навчального року така робота проводилася як очно, так і дистанційно. Психологічною просвітою було охоплено 320 осіб.

Засобами просвітницької діяльності вирішувалася низка важливих завдань, серед яких першочерговими були формування стресостійкості учасників освітнього процесу, популяризація та пропаганда психологічних знань,

формування потреби у їхньому використанні з метою самовдосконалення та саморозвитку.

Упродовж навчального року було проведено роботу, спрямовану на створення безпечного освітнього середовища: розроблено, затверджено й оприлюднено на сайті закладу план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню). Відповідно до плану проведено заходи, спрямовані на розуміння та сприйняття цінності прав і свобод людини, уміння відстоювати свої права і поважати права інших, здатності попереджувати та розв'язувати конфлікти ненасильницьким шляхом. У листопаді під час Тижня толерантності вихованці взяли участь у тренінгах і тематичних заняттях («Жити у мирі і злагоді», «Дружба у твоєму житті», «Поважай себе, поважай інших» і ін.). У межах Тижня протидії булінгу вихованці долучилися до заходів щодо протидії булінгу, торгівлі людьми і іншим видам насильства. Під час Тижня безпечного інтернету вихованці взяли участь у тренінгу, спрямованому на профілактику Інтернет і комп'ютерної залежності, формування навичок безпечного користування інформаційно-комунікаційними технологіями. Для педагогів було проведено 2 вебінари (на платформі Teams) щодо збереження психічного здоров'я. Також педагогам надавалися групові та індивідуальні консультації (за зверненнями).

Упродовж року для батьків вихованців працював клуб «Родина». На зустрічах з батьками висвітлювалися питання збереження здоров'я дітей, надавалися практичні рекомендації щодо розвитку ризилієнтності та стресостійкості дітей різних вікових категорій, питань насильства в сім'ї («Сім'я без насильства», «Виховання без покарань», «Карати чи не карати?», «Хочу бути успішним»).

З метою пропаганди здорового способу життя, формування навичок здорової і безпечної поведінки серед вихованців закладів позашкільної освіти області у листопаді-грудні було проведено обласний конкурс «Агенти здоров'я». Учасниками конкурсу стали 45 здобувачів освіти закладів позашкільної, загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти області.

Аналіз змісту, форми і методів організації психологічної роботи свідчить, що вона позитивно впливає на створення безпечного освітнього середовища, сприятливого соціально-психологічного клімату в педагогічному колективі та в дитячих творчих об'єднаннях. Так, упродовж 2022/2023 навчального року не було жодного звернення від суб'єктів освітнього процесу про випадки булінгу /мобінгу в закладі.

Упродовж року продовжувалася співпраця з Інститутом обдарованої дитини, лабораторією діяльності позашкільних навчальних закладів Інституту проблем виховання НАПН України з проблеми формування ціннісних орієнтацій вихованців закладів позашкільної освіти, що сприяє впровадженню інновацій психолого-педагогічної науки в освітню діяльність закладу.

Створення безпечних умов навчання і праці

Для створення в закладі безпечного освітнього середовища першочергово було зосереджено увагу на нормативно-правовому забезпеченні режиму роботи закладу; виробленні алгоритму дій учасників освітнього процесу в разі оповіщення

про повітряну тривогу, під час обстрілів, комендантської години, виникненні хімічної або радіаційної аварії.

На території закладу наявне приміщення для укриття здобувачів освіти та працівників, розраховане на 70 осіб. Згідно з Актом оцінки об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) щодо можливості його використання для укриття населення як найпростішого укриття від 01.08.2022 року воно рекомендоване комісією для збереження наявних будівель (споруд, приміщення) закладів освіти, розташованих на території Сумської територіальної громади (розпорядження голови Сумської міської ради від 28.07.2022 №237-Р). Санітарно-технічний стан укриття задовільний. Укриття забезпечено електропостачанням, централізованим тепlopостачанням, водопостачанням та каналізацією. У наявності альтернативні джерела електроенергії (ліхтарі). У разі довготривалого перебування учасників освітнього процесу в укритті наявні запаси бутильованої питної води в об'ємі 140 л; технічної води в баках – 160 л.; продуктів харчування довготривалого зберігання (печиво, чай, вода, халва, м'ясні та рибні консерви), медикаментів у розрахунку на 2 доби перебування 70 осіб.

Під час блекаутів для забезпечення функціонування закладу використовувалися два бензинові генератори номінальною потужністю 2,5 кВт, що дало можливість уникнення призупинення освітнього процесу.

Відповідно до чинного законодавства, з метою забезпечення комфортних умов праці та перебування здобувачів освіти у закладі планово проводилися інструктажі з питань охорони праці, цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях, безпеки життєдіяльності для педагогів, вихованців і закладу з реєстрацією у відповідних журналах.

30 педагогів закладу відвідали заняття з домедичної допомоги в умовах воєнного стану. Вони оволоділи не лише теоретичним матеріалом, а й у практичному форматі ознайомилися з алгоритмом надання допомоги постраждалому та собі до приїзду бригади екстреної медичної допомоги.

Керівниками гуртків проведено інструктажі, практичні тренування зі здобувачами освіти щодо дій у разі оголошення сигналу «Повітряна тривога», загрози виникнення надзвичайної ситуації воєнного характеру або терористичного акту, в т.ч. про правила поведінки під час переміщення до укриття та під час знаходження у ньому.

З метою створення умов для безбар'єрного відвідування закладу осіб з особливими освітніми потребами у закладі встановлено кнопку виклику.

На виконання рішення педагогічної ради від 31 серпня 2022 року (протокол №3), відповідно до наказу від 31.03.2023 №82 «Про проведення самооцінювання освітньої та управлінської діяльності у 2023 році», з метою визначення ефективності освітньої та управлінської діяльності, спрямованої на забезпечення комфортних, безпечних умов навчання і праці учасників освітнього процесу, створення відповідної матеріально-технічної та навчально-методичної бази закладу у травні 2023 року було здійснено самооцінювання стану освітньої та управлінської діяльності в закладі за напрямом «Освітнє середовище закладу позашкільної освіти».

Згідно з планом проведення самооцінювання відбулося анкетування педагогів, здобувачів освіти та їх батьків (828 осіб) за критеріями: відповідність матеріально-технічної та навчально-методичної бази типу закладу, забезпечення безпечних умов навчання і праці учасників освітнього процесу, створення інклюзивного освітнього середовища. Робочою групою було вивчено відповідні документи, що підтверджують діяльність працівників закладу з означеного питання.

Відповідно до результатів самооцінювання заклад забезпечений навчальними приміщеннями для реалізації освітньої та навчальних програм, має відповідну матеріально-технічну та навчально-методичну базу.

Згідно з чинним законодавством про охорону праці із працівниками закладу та здобувачами освіти регулярно проводяться інструктажі, навчання з безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій. Систематично здійснюються заходи щодо формування навичок здорового способу життя та екологічно доцільної поведінки у здобувачів освіти в освітньому процесі, зокрема через освітні проєкти.

Частка педагогів, здобувачів освіти та їх батьків, які вважають освітнє середовище безпечним і психологічно комфортним, складає 80,8%. За результатами самооцінювання роботи педагогічних працівників закладу за напрямом «Освітнє середовище закладу позашкільної освіти» оцінено на 3,9 бала, що відповідає високому рівню.

Фінансово - господарська діяльність

Розподіл функціональних обов'язків між особами, відповідальними за здійснення бухгалтерського обліку, визначено відповідним наказом комунального закладу Сумської обласної ради – обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю. Видатки та надходження коштів для фінансового забезпечення закладу здійснювалися через бухгалтерську службу відповідно до кошторису, з дотриманням нормативів бюджетного фінансування та внутрішньої облікової політики закладу у відповідності до показників, що доведені лімітними довідками Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації.

Бюджетне фінансове забезпечення спрямовувалося, переважно на видатки з оплати праці, енергоносіїв.

Із обласного бюджету у 2022/2023 навчальному році на утримання закладу за загальним фондом КТПКВК 0611070 було виділено та затверджено кошторисом кошти у сумі 26 328 996,00 грн., з них:

- видатки на оплату праці – 24 426 521,00 грн.;
- видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 1 385 145,00 грн.;
- видатки на відрядження – 20 000,00 грн.;
- видатки на оплату товарів і послуг – 479 330,00 грн.;
- інші видатки – 18 000,00 грн.

Також до установи протягом зазначеного періоду надійшли матеріальні цінності, як благодійна допомога та матеріали для цільового використання на суму 469 504,55 грн., з них ноутбуки у кількості 30 шт. на суму 440 604,60.

Бухгалтерська служба Центру веде бухгалтерський облік відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, а також інших нормативно-правових актів відповідно до чинного законодавства.

У закладі в наявності всі первинні документи, що необхідні у процесі ведення бухгалтерського обліку. Відповідно до нормативних вимог ведеться перелік обладнання навчальних приміщень, інвентарні списки основних засобів, акти списання матеріальних цінностей і накази з фінансово-господарської діяльності.

З метою створення належних умов навчання й виховання дітей та учнівської молоді за звітній період було проведено низку заходів, а саме: виконано підготовку тепломережі до опалювального сезону згідно з Правилами експлуатації теплових установок і мереж: повірка манометрів, повірка засобу обліку теплової енергії, гідравлічні випробування системи опалення; проведений комплекс підготовчих робіт газового господарства; своєчасно виконано перевірку роботи пожежних рукавів і перезарядку всіх типів вогнегасників.

З метою належного функціонування Центру та забезпечення безпечного освітнього процесу між закладом та відповідними організаціями укладено договори на вивіз твердих побутових відходів, послуги з технічного обслуговування обладнання топкової закладу, послуги з цілодобового спостереження за установкою пожежної сигналізації з виводом інформації про стан системи на пульт пожежного спостереження, послуги з технічного обслуговування установки пожежної сигналізації та оповіщення людей про пожежу, послуги дератизації та дезінсекції, послуги з експлуатаційно-технічного обслуговування та поточного ремонту електрообладнання тощо.

Посадові особи пройшли курс навчання з пожежної безпеки, охорони праці, Правил експлуатації теплових установок і мереж, експлуатації газових котлів.

Своєчасно виконувалися гідравлічні випробування системи опалювання, проводилося технічне обслуговування газових котлів. Виконувалося регулярне технічне обслуговування та ремонт автотранспорту.

Регулярно проводилися поповнення медикаментами аптечок для надання першої медичної допомоги; закупівля миючих, дезінфікуючих засобів. Постійно здійснювалася перевірка вентиляційних установок та їх ремонт. Здійснювалося регулярне технічне обслуговування та ремонт автотранспорту.

Діяльність закладу є прозорою і відкритою. Перебіг освітньої діяльності, досягнення педагогів і вихованців закладу висвітлювалися у засобах масової інформації, мережі Інтернет, на офіційному сайті закладу (<https://ospro.sumy.ua/>), власних сайтах педагогів, через виставкову, концертну, презентаційну діяльність.

**Директор комунального закладу
Сумської обласної ради – обласного
центру позашкільної освіти та
роботи з талановитою молоддю**

Лариса ТИХЕНКО